

Francia. Forschungen zur westeuropäischen Geschichte

Herausgegeben vom Deutschen Historischen Institut Paris
(Institut historique allemand)
Band 8 (1980)

DOI: 10.11588/fr.1980.0.50472

Rechtshinweis

Bitte beachten Sie, dass das Digitalisat urheberrechtlich geschützt ist. Erlaubt ist aber das Lesen, das Ausdrucken des Textes, das Herunterladen, das Speichern der Daten auf einem eigenen Datenträger soweit die vorgenannten Handlungen ausschließlich zu privaten und nicht-kommerziellen Zwecken erfolgen. Eine darüber hinausgehende unerlaubte Verwendung, Reproduktion oder Weitergabe einzelner Inhalte oder Bilder können sowohl zivil- als auch strafrechtlich verfolgt werden.

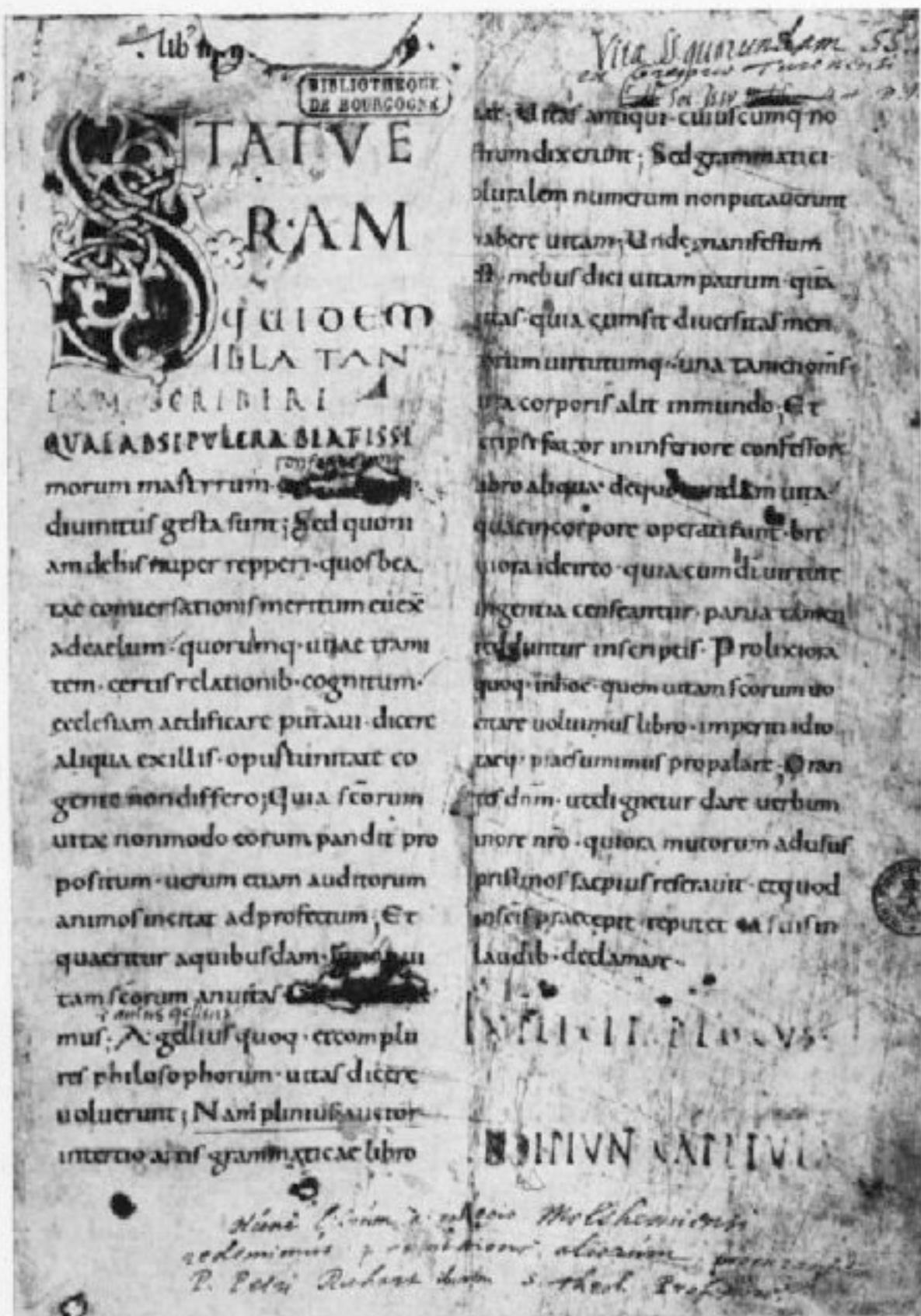

Fig. 1: Manuscrit 7666-71 de Bruxelles, f° 1r°. Réduit. Copyright, Bibliothèque Royale Albert Ier, Bruxelles.

non solum deterrus duntur sed
etiam detalemis uerbis ut bonum
sufficient rationem multiplicati
onis mercede recepta audiunt
merentur ab ipso. Euge serue
bone quia super panca fuisti fi
delis super mula te constituit
intra gaudium domini tui.

SI NOSSE UIS LECTOR.
quib. hic libellus temporibus
uideatur et conscriptus. t ad sacro
rum mastix p̄ciosam editum
Laudem. uite nuc anno ab
incarnatione dñi septuaginta
mo secagesimo septimo. tempo
rib. felicissimi atq. tranquillissi
mi & catholici pippi regis fran
corum. & patricii romanorum
filii beatae memorie quondam
caroli principis. anno felicissimu
regu eius. Inde nomine sexto de
cimo. inductione quinta. & filioz
eius corundemq. regum francoz
caroli & carlomanni. qui pma
nus sc̄e recordationis. uir bea
tissimi domini stephani pape.

una cum predicto patre dom
no. uiro glorioſimo pippino
rege. sacro chrismate ureges di
puidentia descōm apostolor petri
& pauli. urecessioneb. conse
crati sunt. anno tertio decimo.
Nā ipse p̄dicius domini florentis
fuius. pippinus rex p̄uis. paucto
ritate & imperium seū recorda
tionis. domini zacharij papae.
& uincitionē sc̄i chrismatis. perma
nus beatorū sacerdotum galliarū.
& electionem omnium. franchor
ib. annuante uregni solio fu
blematus ē. Postea p̄manus eius
quemq. stephani pontifex. de
ano inbeatoy p̄dicoy mastix.
dionis fili rustici. & eleuthérii. acc
desta. ubi & acerabilis uir fol
odus archi pr̄b. & abbas ē cog
nosciens. uregem. & patricium.
una cum predictus filiis carolo
& carlomanno. In nomine sc̄e
trinitatis. uictus & benedictus
est. In ipsa nāq; beatorū mastix
ecclesia. uno evdemq. die. no
bilissimam atq. denotassimam.

Fig. 2: Manuscrit 7666-71 de Bruxelles, f° 99v°. Réduit. Copyright, Bibliothèque
Royale Albert I^e, Bruxelles.

& scilicet matribus deuotissime
 adhuc rem belligerantia die
 a florentissimi regis coniuge
 p[ro]p[ter] dictus uenerabiles ponti
 sex regalib[us] uidutam ueladi
 bus gratia septiformis sp[iritu]s bene
 dixit. Similq[ue] francoz[us] princi
 pes benedictione scis sp[iritu]s gratia
 confirmavit. & tali omnis inter
 dictu[m] & ex communicationis
 lege construxit. Vnumquia
 deuterius lumbis regem in suo
 presumunt digere. sed exip
 sere quos & diuina p[ro]etas exal
 tare dignata e[st]. & sciz aptore
 intercessionibus permane
 ntur ipsorum. beatissimi pon
 tificis. confirmare & consecra
 redi posuit. Haec ideo certa
 et urae breviter innotuisti
 max pagina libelli viserui
 mis huic. ut persuccedentium
 temporum. & uulgi relatio
 ne. ppago in suo ualeat cogno
 scere posteru[m].

Fig. 3: Manuscrit 7666-71 de Bruxelles, f° 100r°. Réduit. Copyright, Bibliothèque Royale Albert Ier, Bruxelles.

* * * necephorus laicus amissimus
 etusdem prbri. ita in ambase dilige-
 rent ut frgerrum exenti matre-
 nati. Cum ergo per tot seriem an-
 norum sic inuerterent. inimicis huma-
 ni generis diabolus fecerit inter eos
 discordia talis. ut nec in placita
 optarent se obuare; hoc enim pro
 multum tempus dum agerent.
 necephorus laicus postea poeni-
 tentia ductus. rogauit ut rent ad
 prbrum sypnorum & uenit petentem
 apnecephoro. in ei culpi indulgentia
 & suscipio cum ad priores. am-
 eras. Ille uero noluit indulgere.
 Et nescit petuit alios amicos. ut uenire
 & peterent indulgentiam. Nec
 illis petentibus uolunt indulgere.
 Et astia uice. alios & qd. alios sum-
 misi. ut uel per ipsos culpe in-
 delgentia meretur. Ut in ore
 duorum uel triui testium.
 manifesta est omnibus sue
 mis. quam peramicos comuni-
 nos cum petebat. Ille uero du-
 ri cordus. nec illis petentibus
 indulgentia pristino amico

qui erat pxi missi. etati. ante quā
 in postu ueli deponere. Subito
 confiteni huius maliginis agita-
 bat sp̄s. tunc uiri mentu coepit.
 & quasi ante conspectū indecis-
 bens. amictis. flante torquer.
 siquidem in confessione. tamno-
 men. quā p̄ sentia. pelunantes.
 Quae res dum redderet cunctos
 inciuit. et sollicitos. quodignotū
 nomen. et ad demonum facerentur.
 quibus erat. altior mē. s. id postū
 cursu eelen prexerum. Ut si for-
 sita aliquis signatus uir. de aliis
 p̄missus aduenieret. signa potu-
 iss& uenitacione suscipi. quem
 prius sc̄latis meritum fecerat
 nuntiari. Itaq. cum subhuc ex-
 pectatione. negotior ille.
 postū de occidente. ali pastore re-
 mens introiisse. cotipit. abeo
 sc̄litan turba. fidelium. quicēt
 ille uir sc̄l. nomine uianus.
 cuius institū & opinionem. an-
 ter cognouerant. Et si cum
 eodem uenissat ediceret. uia

Fig. 4: Fragment manuscrit Augiensis 76, f° 4v°, col. de droite (Vita Viviani, ed. A. Holder II, p. 484, 1'2) et 5r°, col. de gauche (praevaricatio Sapricii, ibid., p. 489-90, 5,1). Copyright, Badische Landesbibliothek, Karlsruhe.

STE LOCUS ETIANGE
 Iesus IES. VBI SE DICIT
 dñs urom. ad discipulos suos
 palmitos. secundum hoc di-
 cit quod est caput aedific-
 ionis. membrorum eius. media
 viri ethomatum. homo
 xp̄e ih̄c. Unius qui ppena-
 tiae sunt uis epalmitos.
 Propter quod cum esset dī-
 cens naturae non sumus
 facies et homo. ut in illo erit
 uis humana natura. cuius
 enos hominēs palmitos esse
 possumus. Quid ergo est ego
 sum uis uera. Ab illa itaq.
 diskonit cui dicatur. Quo
 modo conuersa in latitudine
 dñm uis alia est. Nam
 quo pacto est uia. quae ex
 spectata est infacere uiuam.
 fuit autem spinas. Ergo si
 inquit uis uera. caput mis-
 agnola est. Omnes palmitos

in me non ferunt frumentum
 tollerent. Et omnem qui ferret
 frumentum purgabit eum. uis
 eum plus affectat. Numquid
 unum sunt agricultura tuus.
 Secundum hoc ergo uis xp̄e.
 secundum quod ait. patrem meum
 est. Secundum id autem quod
 ait. ego caput unum sum us.
 et ipse agricultura est. Nectalis qua-
 les sunt qui ex anno eius operan-
 do exhibent ministerium. sed
 talis uerda etiam ministerius in
 eternum. Nam neque qui plan-
 tar et aliquid neque qui regar.
 sed qui incrementum dare dī.
 Etumq; dī est xp̄e. qui dī caput uis
 bum. unde et ipse caput unū
 sunt. Et uis uera ex factum
 est quod non erat. manet quod
 erat. Deniq; cum deponeret
 quamde agricola dixisset. qd
 infuctiosos purget ut plus af-
 fecerit frumentum. communiter.

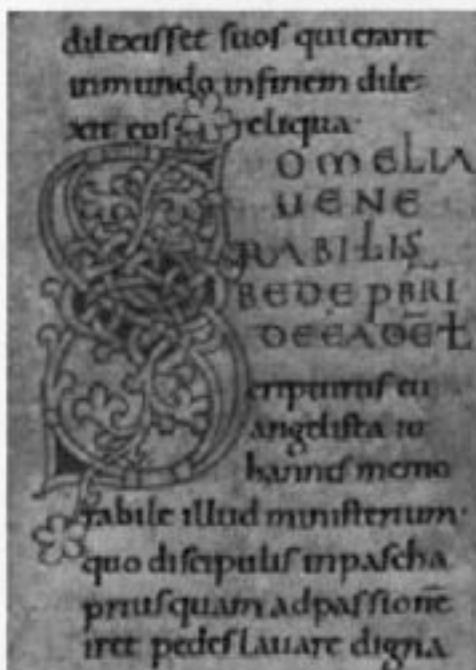
Fig. 5: Manuscrit Augiensis XVI de Karlsruhe, f° 135r°. Réduit. Copyright, Badische Landesbibliothek, Karlsruhe.

6a

6b

6c

Fig. 6a/6b: Manuscrit 7666-71 de Bruxelles, f° 1r° (fig. 6a), f° 1v° (fig. 6b). Réduit. Copyright, Bibliothèque Royale Albert Ier, Bruxelles.

Fig. 6c/6d: Manuscrit Augiensis XXXVII de Karlsruhe, f° 58v° (fig. 6c), f° 66v° (fig. 6d). Réduit. Copyright, Badische Landesbibliothek, Karlsruhe.

Fig. 6e: Manuscrit Augiensis LXXXIV de Karlsruhe, f° 125r°. Réduit. Copyright, Badische Landesbibliothek, Karlsruhe.

6d 6e

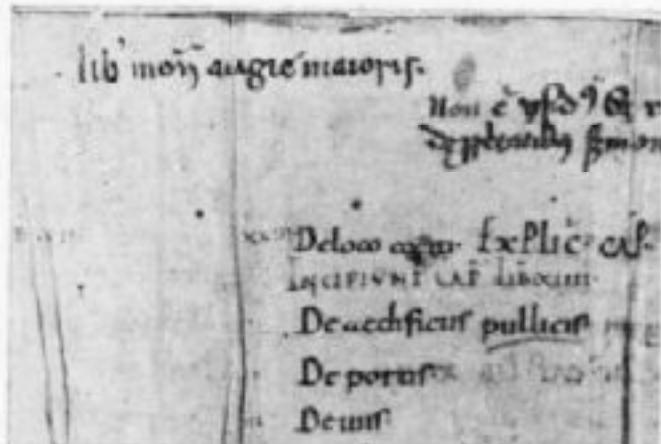

Fig. 7a: Manuscrit Augiensis LXVIII de Karlsruhe, f° 1r°. Marque d'appartenance. Copyright, Badische Landesbibliothek, Karlsruhe.

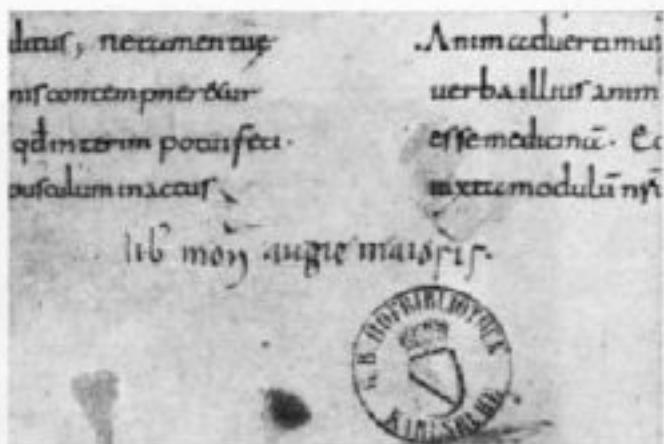

Fig. 7b: Manuscrit Augiensis LXXVII de Karlsruhe, f° 1r°. Marque d'appartenance. Copyright, Badische Landesbibliothek, Karlsruhe.

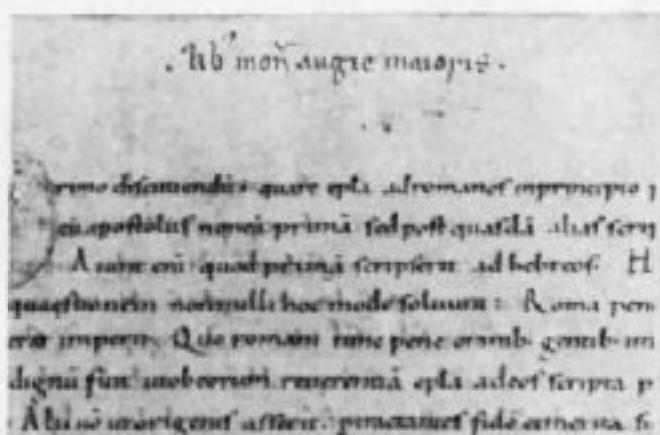

Fig. 7c: Manuscrit Augiensis CL de Karlsruhe, f° 2r°. Marque d'appartenance. Copyright, Badische Landesbibliothek, Karlsruhe.

Fig. 7d: Manuscrit Augiensis CLXIII de Karlsruhe, f° 3r°. Marque d'appartenance. Copyright, Badische Landesbibliothek, Karlsruhe.

Fig. 7e: Manuscrit Augiensis CLXXVIII de Karlsruhe, f° 1r°. Marque d'appartenance. Copyright, Badische Landesbibliothek, Karlsruhe.

Miracle de saint Hadelin à Franchimont, Panneau latéral de la châsse de saint Hadelin (Visé, église Saint-Martin); vers 1130-1150.
Cliché I.R.P.A.; copyright A.C.L., Bruxelles.